

Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları – Bursa

KOBİ'lerin Sürdürülebilirliği ve Güçlendirilmesi için “A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu”

23 Mart 2022

Feyyaz Ünal; TÜRKONFED Başkan Yardımcısı (konuşma deşifre metni)

Kıymetli başkanlarım, değerli katılımcılar TURKONFED Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Daha İyi Yargı Derneği'nin Dünya Gazetesi iş birliğiyle üye federasyonumuz MARSİFED ve bağlı derneklerin ev sahipliğinde ekonomi ve hukuk buluşmalarının üçüncü etkinliğinde Bursa'da sizlerle birlikte olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum. Hepimiz şunda mutabıkız herhalde. Hukuk olmadan güven olmaz.

Hukuk olmadan güven ortamını yaratmamız da mümkün değil. Ve güven olmadan da demi Ramazan başkanım da bahsetti.

Ne orta gelir tuzağından ne orta demokrasi tuzağından ne de orta eğitim tuzağından biz ülkemizi kurtaramayız. Bunları yapamadığımız için de kalkınmamız da mümkün olmaz. Bu hepimizin mutabık olduğu, hepimizin aynı yönde düşündüğü bir gerçek. Peki güvenmediğimiz bir ülkeye güvenmediğimiz bir kuruma yatırım yapar mıyız? Mesela güvenmediğimiz bir bankaya paramızı emanet eder miyiz? Veya güvenmediğimiz bir tedarikçiden ürün alır mıyız? Veya bir müşteri bize güvenmiyorsa eğer bizden ürün alır mı? Belki bir kere alır. Belki ucuz olduğu için alır. Ama ikinciye veya sürdürülebilir bir şekilde alımı büyük ihtimalle sürdürmez. Dolayısıyla fiyatı düşük olduğu için veya kredi maliyeti, faiz politikası uygun olduğu için bir ülkede yatırım yapmanın mümkün olduğundan söz etmemiz mümkün değil. Güveni yaratmadığımız sürece. Çok güzel bir örnek demin. Ramazan başkanım Almanya'yla ilgili karşılaştırmaları sundu. Ben de Hollanda'dan bir örnek vermek istiyorum.

Bu güven ortamıyla alakalı. Son dönemlerde şirket holdinglerinin şirket merkezlerinin şirket iştiraklerinin Hollanda'da kurulduğuna daha sık şahit oluyoruz. Az önce gelirken de konuştuk. Bir örnek bu salonda da var. Bilmiyorum belki sebebi aynı mıdır değil midir? Hollanda kurumlar vergisiyle alakalı bir açıklama yaptı. yüzde bir oranında kurumlar vergisini arttıracaklarını deklare etti ve yayın tarihinden itibaren bunun beşinci yılda olacağını deklare etti. Dolayısıyla o yüzde birlik artış ortamına şirketlerin o beş sene içerisinde kendilerini hazırlamalarını, sistemlerini uygun hale getirmelerine şans tanıyacak bir vakit bırakarak bunu deklare etti. Bu deklarasyonu yaptıktan sonra yılbaşından itibaren geçerlidir demedi. Bu beş yıllık periyodu verdi şirketlere.

Bu basit öngörülebilirlik bile şirketlerin, holdinklerin orada iştirak açmasına, merkez taşınmasına yeterli bir unsur ne yazık ki. Biz Türk iş dünyası olarak üretimi çok iyi yapabiliyoruz. Bursa bunun en güzel örneklerinden bir tanesi. İhracatı çok iyi yapabiliyoruz. Kriz ortamlarında iç pazardan, dış pazara dönüşümü çok iyi yapabiliyoruz. Tabii ki zorluklar yaşıyoruz bunları yaparken ama bizlerin yıllar içerisinde geliştirmiş olduğu üretim, satış, nakit yönetimi, kriz yönetimi, kası bu çalkantılı ekonomik koşullarda belki diğer birçok dünya ülkesine kıyasta çok daha ayakta kalmamızı sağlayan kazanımlar.

Fakat şunda hepimiz mutabıkız ve şunda hepimiz şikayetçiyiz ki yapısal reformlar konusunda diğer tarafta olduğumuz kadar başarılı değiliz. İş dünyasının üzerine kurulu oldu. Dört sac ayağı var. Bir sandalye gibi düşünün. Yani dört ayağı olan bir sandalyeye oturmak mümkünken bir tanesini bile çıkartsanız orada rahatlıkla oturamayacağımız bir ortama sebebiyet vermiş oluruz.

Bunlardan ilki adillik. Adil olmak, eşit olmak değil. Kime karşı verdiğiniz karardan etkilenen bütün taraflara karşı.

İkincisi şeffaflık. Dışarıdan baktığınız zaman kurumun içinin görülebilir olması. Dışarıdan baktığınız zaman devletin içinin görülebilir olması. Oradaki karar verme mekanizmasının işlerin nasıl işlediğinin dışarıdan bakan göz tarafından anlaşılabilir olması.

Üçüncüsü hesap verebilirlik. Demin Ramazan başkanım da bahsetti. Bir problem olduğunda, bir kriz anında yanlış bir karar verildiğinde birilerine hesap sorabilmek ve birilerinin hesap vermesini sağlayabilmek. Ve sonucusu da sorumluluk. Muhalif kalabilme sorumluluğu.

Düşüncenizi beyan edebilme sorumluluğu, düşüncenizi beyan edebilme özgürlüğüne sahip olmak.

Bu dört özellikle iş dünyası için var olduğu sürece biz bunun üzerine başarılı bir ekonomi inşa etmeye başlayabiliriz ama bir tanesini buradan aldığınız zaman o zaman sistemin sağlamlığını da bir şekilde sarsmış oluyorsunuz. Hepimiz içinde bulunduğumuz şirketlerde veya sivil toplum kuruluşlarında orayı kurumsallaştırarak yıllara sarı hale getirmek, baki olmasını sağlamak, sürdürülebilir olmasını sağlamak için uğraşyoruz. Peki kurumsallaşma nedir? Kurumsallaşma kaosun değil düzenin olmasıdır.

Kurumsallaşma işin kişiye bağlı olmadan ilerlemesidir.

Ve tabii ki işin ehline bırakılmasıdır. Ehline bırakılmasından kastım mesela bir hastaneniz varsa kalp ameliyatını yapmaya çalışmazsınız. Veya bir hava yolu şirketi sahibi uçağı ben kullanacağım diye uğraşmaz. Ben de hukuk konusunda işi ehline bırakıyorum. Hepinize saygılarımı sunuyorum.